

GOVERNANCE 2025: ACHT MAANDEN CODE BUYSSE IV

written by Yannick Lauwers | augustus 21, 2025

Nu we meer dan halverwege 2025 zijn, is het een goed moment om terug te blikken op de Code Buyse IV die eind 2024 in Antwerpen werd gepresenteerd. Na acht maanden implementatie blijkt deze vernieuwde richtlijn een waardevolle leidraad voor niet-beursgenoteerde Belgische ondernemingen die hun governance willen optimaliseren in een steeds complexere bedrijfsomgeving.

[Wat is de Code Buyse IV?](#)

De Code Buyse IV is een reeks richtlijnen voor deugdelijk bestuur (corporate governance) specifiek gericht op niet-beursgenoteerde Belgische ondernemingen. Hoewel de Code geen formele wetgeving is maar “zachte wetgeving”, kan de implementatie ervan belangrijke juridische implicaties hebben. Bij geschillen kunnen rechters de mate waarin een onderneming de aanbevelingen heeft opgevolgd, meewegen in hun beoordeling.

Ondernemingen die de principes van de Code systematisch toepassen, kunnen dit aanvoeren als bewijs van deugdelijk bestuur, wat een positieve factor kan zijn in eventuele aansprakelijkheidskwesties. De Code Buyse IV is geen rigide voorschrift, maar een flexibel raamwerk dat ondernemingen naar eigen inzicht kunnen toepassen.

De richtlijn moedigt bedrijven aan om een competentiematrix te ontwikkelen voor hun bestuursorgaan, waarmee ze systematisch kunnen bepalen welke expertise en perspectieven nog ontbreken. Een belangrijk kenmerk van de Code is dat deze toepasbaar is op zowel kleine als grote ondernemingen. De richtlijnen zijn zodanig opgesteld dat elke organisatie, ongeacht haar omvang, er waardevolle elementen uit kan putten om haar toekomstperspectief te versterken.

De nieuwe Code richt zich primair op:

- Belgische vennootschappen zonder beursnotering ;

- Ondernemingen waar aandelen niet publiek verhandeld worden ;
- Organisaties die vrijwillig hun bestuurspraktijken willen optimaliseren ;
- Familiebedrijven die behoefte hebben aan structuur in familiale governance ;
- Bedrijven die duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid willen integreren in hun strategie.

Belangrijkste vernieuwingen in de Code Buysse IV

Nu de Code Buysse IV al acht maanden in werking is, is het een goed moment om de belangrijkste vernieuwingen nog eens op een rij te zetten. Deze vernieuwingen spelen in op de hedendaagse uitdagingen van het bedrijfsleven:

Vernieuwing	Toelichting
1. Versterkte nadruk op diversiteit	De Code stimuleert ondernemingen om bestuurders aan te trekken met uiteenlopende achtergronden, expertisegebieden, leeftijden en genderperspectieven. Deze heterogeniteit bevordert een rijkere besluitvorming en een bredere strategische visie.
2. Kritische benadering van mandaatcumulatie	De Code pleit voor een inperking van het aantal bestuursmandaten per persoon, zodat bestuurders zich werkelijk kunnen verdiepen in de specifieke context en uitdagingen van elke onderneming.
3. Integratie van duurzaamheidsprincipes	Ondernemingen worden aangemoedigd om milieu, sociale en governance aspecten (ESG) structureel te verankeren in hun strategische planning en operationele besluitvorming.
4. Uitgebreide richtlijnen voor familiale governance	Voor familiebedrijven introduceert de Code meer gedetailleerde aanbevelingen rond familiale governance, met nadruk op het formaliseren van afspraken via een familiaal charter en het instellen van een familieforum.
5. Versterkt risicomanagement	Meer aandacht voor systematisch risicobeheer, met aanmoediging om een gestructureerd risicobeleid te ontwikkelen en adequate interne controlemechanismen te implementeren.
6. Actieve betrokkenheid van aandeelhouders	Aandeelhouders worden aangemoedigd om een heldere visie te formuleren over hun eigenaarschap en deze te communiceren naar het bestuur.
7. Focus op strategische langetermijnplanning	bestuurders worden aangemoedigd om verder te kijken dan korte-termijnresultaten en te investeren in duurzame waardecreatie

8. Evenwicht tussen management en toezicht

De Code erkent het belang van effectieve informatie uitwisseling tussen het dagelijks management en het bestuur, met aanbeveling om naast gezamenlijke vergaderingen ook periodiek bestuursvergaderingen te organiseren zonder aanwezigheid van het operationele management.

9. Innovatieve observatiestages

Een vernieuwend concept waarbij potentiële toekomstige bestuurders als waarnemer kunnen deelnemen aan bestuursvergaderingen, wat kennisoverdracht faciliteert en nieuwe generaties bestuurders voorbereidt.

Conclusie

De Code Buysse IV vertegenwoordigt een evolutie in de governance-standaarden voor niet-beursgenoteerde Belgische ondernemingen. De vernieuwde richtlijn weerspiegelt hedendaagse inzichten over effectief ondernemingsbestuur, met bijzondere aandacht voor diversiteit, duurzaamheid, risicobeheer en langetermijnplanning.

Hoewel de toepassing vrijwillig blijft, biedt de Code een waardevol kader voor ondernemingen die streven naar excellentie in hun bestuurspraktijken. Door de aanbevelingen te implementeren, kunnen bedrijven hun besluitvormingsprocessen versterken, hun weerbaarheid verhogen en duurzame waardecreatie bevorderen.

De Code Buysse IV vormt daarmee een essentieel instrument voor Belgische ondernemingen die hun governance willen optimaliseren in een steeds complexere en veeleisendere bedrijfsomgeving.

Indien u na het lezen van dit artikel nog vragen hebt, aarzel dan niet om ons te contacteren via joost.peeters@studio-legale.be of 03 216 70 70.